

Gyermeki jogok

1997. évi XXXI. tv. Értelmében:

6. §. (1) A gyermekeknek joga van a testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését, jólétét biztosító saját családi környezetében történő nevelkedéséhez.

(2) A gyermeknek joga van ahhoz, hogy segítséget kapjon a saját családjában történő nevelkedéséhez, személyiségének kibontakozásához, a fejlődését veszélyeztető helyzet elhárításához, a társadalomba való beilleszkedéséhez valamint önálló életvitelének megteremtéséhez.

(3) A fogyatékos tartósan beteg gyermeknek joga van a fejlődését és személyisége kibontakozását segítő különleges eljáráshoz.

(4) A gyermeknek joga van ahhoz, hogy a fejlődésére ártalmas környezeti és társadalmi hatások, valamint az egészségre káros szerek ellen védelemben részesüljön.

(5) A gyermeknek joga van emberi méltósága tiszteletben tartásához, a bántalmazással – fizikai, szexuális vagy lelki erőszakkal -, az elhanyagoltsággal és az információs ártalommal szembeni védelemhez.

7. §. (1) A gyermek szüleitől vagy hozzátartozóitól csak saját érdekében, törvényben meghatározott esetekben és módon választható el. A gyermeket kizárólag anyagi okból fenálló veszélyeztetettség miatt nem szabad családjától elválasztani.

(2) A gyermeknek joga van – örökbefogadó családban vagy más, családot pótló ellátás formájában – a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodást helyettesítő védelemhez.

(3) A gyermek helyettesítő védelme során tiszteletben kell tartani lelkiismereti és vallás szabadságát, továbbá figyelemmel kell lenni nemzetiségi, etnikai és kulturális hovatartozására.

(4) A gyermeknek joga van származása, vérszerinti családja megismeréséhez és a kapcsolattartáshoz.

(5) A gyermeknek joga van ahhoz, hogy mindkét szülőjével kapcsolatot tartson abban az esetben is, ha a szülők különböző államokban élnek.

10. §. (2) A gyermek védelmét ellátó szervezetek (továbbiakban: intézmény) házi rendje – e törvényben meghatározott keretek között – a gyermek életkorához, egészségi állapotához, fejlettségi szintjéhez igazodva állapítja meg a gyermekek jogai gyakorlásának és kötelessége teljesítésének szabályait.

A gyermeki jogok védelme

11. §. (1) A gyermeki jogok védelme minden olyan természetes és jogi személy kötelessége, aki a gyermek nevelésével, oktatásával, ellátásával, ügyeinek intézésével foglalkozik.

(2) A gyermek alkotmányos jogainak védelmét az állampolgári jogok országgyűlési biztosa (továbbiakban: biztos) a maga sajátos eszközeivel segíti és ennek során:

a.) a biztos feladata, hogy a gyermek alkotmányos jogait érintő –tudomására jutott – visszaéléseket kivizsgálja és orvoslásának érdekében általános vagy egyedi intézkedéseket kezdeményezzen.

b.) a biztos az a.) pontban megnevezett intézkedéseiről évente beszámol az országgyűlésnek

Szülői jogok és kötelességek

12. §. (1) A gyermek szülője jogosult és köteles arra, hogy a gyermekét családban gondozza, nevelje és a gyermeke testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges feltételeket – különösen a lakhatást, étkezést, ruházattal való ellátást -, valamint az oktatáshoz és az egészségügyi ellátáshoz való hozzájutást biztosítsa.

(2) A gyermek szülője jogosult arra, hogy a gyermeke nevelését segítő ellátásokról tájékoztatást, neveléséhez segítséget kapjon.

(3) A gyermek szülője – ha a törvény másként nem rendelkezik – jogosult és köteles gyermekét annak a személyi és vagyoni ügyeiben képviselni.

(4) A gyermek szülője köteles:

a.) gyermekével együttműködni és emberi méltóságát a 6.§. (5) bekezdése szerint tiszteletben tartani,

b.) gyermeke jogainak érvényesítése érdekében a szükséges intézkedéseket megtenni,

c.) a gyermek ellátásában közreműködő személyekkel és szervekkel, továbbá hatóságokkal együttműködni.

A jogosultak érdekvédelme

1.) 1977. évi XXXI. tv. 36.§. (1) bek. alapján a jogosult törvényes képviselője a házirendben foglaltak szerint panasszal fordulhat az adott intézmény vezetőjéhez, az EB. vezetőjéhez vagy az érdekképviselői Fórumhoz a következő esetekben:

a.) az intézményi jogviszony megsértése, különösen a személyiségi jogainak kapcsolattartásainak sérelme, továbbá az intézmény dolgozóinak szakmai, titoktartási és vagyonvédelmi kötelezettségei megszegése esetén, vagy

b.) az ellátás körülményeit érintő kifogások orvoslása érdekében.

2.) A panasz kivizsgálásának eredményéről a panasztevőt 15 napon belül kell értesíteni és szükséges esetben tájékoztatni a sérelem orvoslásának igénybe vehető más módjáról is. (Gyvt. 36.§.(2.) bek.)

3.) A gyermek törvényes képviselője panaszával az EB. fenntartójához fordulhat, ha a panasz kivizsgálására jogosult határidőben nem intézkedett, vagy ha intézkedéssel nem ért egyet. (Gyvt. 36.§.(2.) bek.)

4.) A panasz kivizsgálására jogosultak döntésükről határozatot hoznak, amit megfelelően indokolni kötelesek.

5.) Az Érdekvédelmi Fórum megalakításának és tevékenységének szabályait az EB. fenntartója állapítja meg a Gyvt. 35.§. (1.) bek. szerint.

Az Érdekképviselői Fórum tagjai:

- az intézményben ellátásban részesítettek törvényes képviselői,
- az intézmény dolgozók képviselői,
- az intézmény fenntartó önkormányzat képviselői,

A törvényes képviselők (szülők) száma nem lehet kevesebb, mint az intézményi dolgozók, valamint a fenntartó önkormányzat képviselőiből választott tagok összlétszáma.

6.) Az Érdekképviselői Fórum tagjai jogi szakértőt is igénybe vehetnek.